

„Zrychlené srdce“ krotí moderní léky

Jsou účinnější a bezpečnější, ale málo dostupné

Praha, 24. března 2020 - Zdravé srdce bije v pravidelném rytmu. Tlukot jako od začínajícího bubeníka garážové kapely je důvod k pozornosti, může totiž značit fibrilaci síní. Pacienti s tímto druhem srdeční arytmie mají 5x vyšší riziko cévní mozkové příhody (tzv. mrtvice). A fibrilace síní má dokonce 20 % případů mozkových mrtvic přímo na svědomí. V Česku žije odhadem půl milionu lidí s fibrilací síní, každý rok jich přes 11 tisíc přibude. Rizika zmírňují léky na ředění krve. Ty moderní však užívá jen zlomek pacientů.

K prevenci cévní mozkové příhody (způsobené fibrilací síní), pacientům pomáhá tzv. antikoagulační léčba, která snižuje srážlivost krve a zabraňuje vzniku sraženin. Tradiční léky ovšem od pacientů vyžadují přísnou dietu a minimálně jednou měsíčně testování srážlivosti krve (Quickův test) kvůli případné úpravě dávkování. Moderní tzv. „NOAC“ (nová orální antikoagulantia) jsou podle lékařů účinnější, bezpečnější a nenáročná. Přesto je užívá pouze 24 % pacientů s diagnózou fibrilace síní. Největší překážkou většímu rozšíření je fakt, že je lékaři nemožno napsat pacientům rovnou, ale až v „druhé linii, tedy až ve chvíli, kdy nevyhovují tradiční léky. *„V současné době musí pacient absolvovat nejdříve léčbu tradičními léky na ředění krve. Až když ji nelze udržet nebo jinak nevyhovuje, můžeme předepsat NOAC. V tuto chvíli je pro nás klíčové dostat léky mezi co nejvíce lidí, ale obávám se, že debata o uvolňování preskripčních omezení se kvůli ekonomickým důsledkům pandemie může výrazně zpomalit,*“ vysvětluje prof. MUDr. Aleš Linhart, DrSc., předseda České kardiologické společnosti. Podle něj jsou tyto moderní léky například v Německu běžně dostupné a již téměř vytlačily tradiční léčiva. *„NOAC jsou účinnější, jejich síla se projevuje v nižším výskytu ischemických příhod neboli mrtvic, ale také vyšší bezpečnosti. Jejich uživatelé nemají tolik krvácivých příhod, ke kterým dochází v důsledku přílišného zředění krve,*“ říká prof. Linhart, DrSc.

V období let 2010–2018 tyto léky pacientům ušetřily 784 akutních stavů typu cévní mozkové příhody nebo infarktu. *„Pokud by všichni lidé s diagnózou fibrilace síní měli nasazené NOAC, ušetřili bychom pacientům v daném období přes 4300 těchto stavů. Každý takový případ navíc zdravotnictví stojí řádově stovky tisíc korun,*“ dodává MUDr. Tomáš Doležal z Institutu pro zdravotní ekonomiku iHETA. V roce 2017 se na léčení cévních mozkových příhod a následnou péči v Česku vydalo 10 miliard korun. Rozšíření léčby podle MUDr. Doležala zatím brání nedosažená dohoda o úhradě mezi zdravotními pojišťovnami, Státním ústavem pro kontrolu léčiv (SÚKL) a výrobci.

Cévní mozková příhoda je třetí nejčastější příčinou smrti na světě. V Česku ji každý rok prodělá na 40 tisíc lidí, z toho více než čtvrtina na ni zemře. Často právě kvůli krevním sraženinám, které v srdci vznikají v důsledku arytmie a následně putují krevním řečištěm ze srdce do mozku. *„Lidé bohužel riziko fibrilace síní často podceňují, podle průzkumů až 40 % nemocných v Evropě o své diagnóze ani neví a 20 % lidí s diagnózou v Česku pak nemá žádnou léčbu. Je přitom doslova životně důležité, aby lidé s příznaky navštívili svého lékaře a následně dodržovali případnou léčbu. Navíc čím bude léčba jednodušší a nebude vyžadovat časté kontroly u lékaře, tím lépe.*

Ukázala to pandemie, kdy pacienti se buď k lékaři báli jít kvůli nákaze, nebo byl jejich lékař pouze na telefonu,“ říká PhDr. Ivana Plechatá, ředitelka organizace Průvodce pacienta, která na rizika upozorňuje. Podle ní mezi nejčastější příznaky fibrilace síní patří nepravidelné, rychlé bušení srdce, svíravý pocit na hrudi nebo únava.

O projektu Rychlé srdce

Projekt „Rychlé srdce“ realizuje již druhým rokem nezisková organizace Průvodce pacienta, z.ú. Navazuje na projekt věnovaný fibrilaci síní (FiS), který několik let realizoval stejný tým pod hlavičkou Ústavu lékového průvodce, z.ú. Spolu s patientskými organizacemi ICTUS a Sdružením pro rehabilitaci osob po cévních mozkových příhodách z.s vytvořil Průvodce pacienta v roce 2018 platformu k řešení problematiky prevence mrtvice. Platforma shromažďuje a analyzuje data a informace o onemocnění a zprostředkovává je pacientům i široké veřejnosti. Základními cíli projektu jsou zvyšování povědomí o onemocnění fibrilace síní, zlepšení odhalování a diagnostiky pacientů a odstranění bariér v léčbě, a to v souladu s odbornými českými i mezinárodními doporučeními. Více na rychlesrdce.cz.

O Průvodci pacienta, z. ú.

Průvodce pacienta, z.ú. je zprostředkovatelem informací a průvodcem pacientů při zajišťování dostupné, včasné a efektivní zdravotní péče v České republice. Kromě pacientů mluvíme o dostupnosti léčby také s lékaři a dalšími zdravotníky, plátcí (zdravotními pojišťovnami), státní správou, poskytovateli zdravotní péče, akademickou sférou a dalšími experty ve zdravotnictví.

Více na pruvodcepacienta.cz.

Kontakt pro novináře:

Mgr. Markéta Pudilová, market.pudilova@gmail.com, 776 328 470

Mgr. Vojtěch Šprdlík, vojtech@mavepr.cz, 721 463 122